به نام خداوند بخشنده و مهربان

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ایذه	آموزشگاه: غیر انتفاعی شهرزاد	نمره:	
سوالات آزمون نیمسال اول1405 -1404	نام درس: علوم و فنون	مدت امتحان: ۷۰	
نام و نام خانوادگی:	پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۱۰/۲۹	
طراح: مژگان اورکی	رشته:	شروع آزمون: ۸ صبح	

ردیف	سوالات	بارم
	الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)	
1	۱. درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید. (هر مورد ۲۵/.) الف) یکی از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان است. ب) در دورهٔ بیداری شاعرانی مانند ملک‌الشعرای بهار و ایرج میرزا به نقد شرایط موجود پرداختند و با دولت مخالفت نمودند.	0/5
2	هر یک از توضیحات ذیل معرّف کدام شاعر یا نویسنده است؟ (هر مورد ۲۵/.) الف) در مثنوی، قصیده و غزل دست داشت و حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر و دلیری‌های علی (ع) به یادگار گذاشت. ب) شعرهای او به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در بیداری مردم بسیار مؤثر بود. ج) از معروف‌ترین نویسندگان و سیاست‌مداران بزرگ دورهٔ بیداری و با تغییر سبک نگارش، احیاکنندهٔ نثر فارسی است. د) شاعر، روزنامه‌نگار، نمایشنامه‌نویس و نظریه‌پرداز دورهٔ مشروطه است که به دلیل جسارتش به فرمان رضاخان ترور شد.	1
3	۳. پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. (هر مورد ۲۵/.) الف) شمس و طغرا: ب) تاریخ تطوّر نظم فارسی:	0/5
	ب) سبک‌شناسی (۲ نمره)	
4	بارزترین شاخصهٔ زبان شعر عصر بیداری در کدام گزینه آمده است؟ الف) عمومیت یافتن شعر ب) توجه شاعران به محتوا ج) سادگی و روانی د) توجه به واژگان کُهَن	0/25
5	جاهای خالی را تکمیل کنید. «در عصر بیداری، توجه به قالب قصیده و مثنوی در شعر ادیب‌الممالک و ..... بیشتر است اما شاعرانی که به زبان کوچه و بازار شعر می‌گفتند به قالب‌هایِ ..... و چهارپاره رغبت بیشتری داشتند.»	0/5
6	در شعر عصر بیداری کدام شاعران به دفاع از کارگران، ضعیفان و محرومان جامعه توجه داشتند؟ (2 مورد)	0/5
ردیف		بارم
7	دو ویژگی ادبی نثر دورهٔ مشروطه را بنویسید.	0/5
8	موضوع نثر بسیاری از داستان‌های دورهٔ بیداری چیست؟	0/25
	ج) موسیقی شعر (۶ نمره)	
9	بیت زیر را یکبار به صورت پایه‌های آوایی همسان و یکبار به صورت ناهمسان بُرش بزنید و فقط نام وزن‌واژه‌ها بنویسید. «تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت»	1

www.KarnoonIr

Scanned with CamScanner

10	تقطیع مثال‌های زیر به صورت نشانه‌های داخل کمانک با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ (هر مورد ۰/۲۵.) الف) بهانه (- - U) ب) برافکن (- - U) ج) ساقی ما (- U U -) د) تو گفتی (- - -)	1
11	وزن‌واژهٔ هر یک از پایه‌های آوایی ستون «الف» را از ستون «ب» انتخاب و در شماره پائین جدول درج کنید.(هر مورد ۰/۲۵.) توجه: یک وزن‌واژه اضافی است.	1

الف	ب
1-دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند	مستفعلُ فاعلاتُ مستف
2-راستی کن که راستان رستند	مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن
3-جانا نظری که ناتوانیم	فاعلاتن مفاعلن فعلن
4-چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست	مستفعلن فعولن، مستعفعلن فعولن
	مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف

1.....

2.....

3.....

4.....

12	جاهای خالی عبارت زیر را با پاسخ‌های مناسب تکمیل کنید. (هر مورد ۰/۲۵.) «مصوت بلند «او» در کلماتِ تک‌هجایی مانند: ..... همواره ..... است و مصوت بلند «ای» در کلماتی مانند: ..... همواره ..... است.»	1
13	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و اختیارات شاعری زبانی به کار رفته را توضیح دهید. (۲ نمره) «گر از این منزل ویران به سوی خانه روم دگر آنجا که روم عاقل و فرزانه روم» مصراع اول ردیف مصراع دوم نشانه‌های هجایی وزن‌واژه	2
	د) زیباشناسی (۶ نمره)	
14	آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح، تضمین» را در بیت‌های زیر مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵.) الف) هر کاو نظری دارد با یار کمان‌ابرو باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها ب) بیداری زمان را با من بخوان به فریاد/ ور مرد خواب و خفتی/ «رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن.»	0/75

www.kanoon.ir

Scanned with CamScanner

	ج) دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند واندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند	
15	توضیح دهید در کدام گزینه هر سه آرایهٔ «تضمین، تلمیح، تناسب» دیده می‌شود؟ (۲۵/. یافتن بیت-۷۵/. توضیح) الف) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا ب) دامن خاک شد ز بسّد و لعل تاج فرعون و گنج دقیانوس ج) ایوب با چندین بلا، کاندر بلاً شد مبتلا پیوسته بودش این دعا: «الصبرُ مفتاح الفرَج»	1
16	توضیح دهید شاعر در کدام بیت، آگاهی خود را از موضوعی به بهترین وجه نشان داده است؟ الف) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری‌سرشت شیوهٔ «جنّاتُ تجری تحتها الانهار» داشت ب) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما	1
17	تفاوت تضاد با متناقض‌نما را با مثال توضیح دهید.	0/75
18	لف و نشر و نوع آن را در بیت زیر مشخص کنید. الف) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم از پای تا به سر همه سمع و بَصَر شدم ب) فرو رفت و بر رفت روز نبرد به ماهی نم خون و بر ماه گرد لف ها | نشرها | نوع الف) | الف) | الف) ب) | ب) | ب)	1/5
ردیف		بارم
19	متناقض‌نما و تضاد را در ابیات زیر بیابید. (هر مورد ۲۵/.) الف) چیست این سقف بلند سادهٔ بسیارنقش هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست ب) سیلاب ظلم او در و دیوار می‌کَنَد خود رسم عدل نیست مگر در جهان برف ج) فاش می‌گویم و از گفتهٔ خود دلشادم بندهٔ عشقم و از هر دو جهان آزادم د) شبی دارم سیاه از صبح نومید در این شب روسپیدم کن چو خورشید	1
	هـ) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
20	ابیات زیر را بخوانید و به سؤالات مطرح‌شده پاسخ دهید. (هر مورد ۵/. نمره) گریه را به مستی بهانه کردم شکوه‌ها ز دست زمانه کردم آستین چو از چشم برگرفتم سیل خون به دامان روانه کردم چون نگریم ز درد و چون ننالم دزد را چو محرم به خانه کردم الف) کدام ویژگی فکری شعر دورهٔ بیداری در شعر دیده می‌شود؟ ب) دو ویژگی ادبی شعر دورهٔ بیداری را در ابیات بیابید و بنویسید.	2

www.konkoor-ir

Scanned with CamScanner

	ج) شعر بالا از نظر موسیقی متعلق به کدام گروه شاعران دورهٔ بیداری است؟ د) قالب شعری ابیات را مشخص کنید.	
21	متن زیر را بخوانید و به سوالات مطرح‌شده پاسخ دهید. (هر مورد ۱ نمره) «... در مجاری سنهٔ ۱۲۶۵ بسیاری از امور دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و... مسبّب آن جز مرحوم میرزاتقی خان امیرنظام احدی نیست چه، آن بزرگمرد از آن یکّه اشخاصی بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید و ... ترتیب نظام و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیّه که خرج دو کرور اضافه بر دخل بود همه در یکی دو سال صورت گرفت ...» الف) دو ویژگی زبانی دورهٔ بیداری را در متن بیابید و بنویسید. ب) درون‌مایه متن را با توجه به ویژگی‌های فکری دورهٔ بیداری توضیح دهید.	2
	موفق باشید	
جمع نمرات		20